Informata të përgjithshme për Tatimet

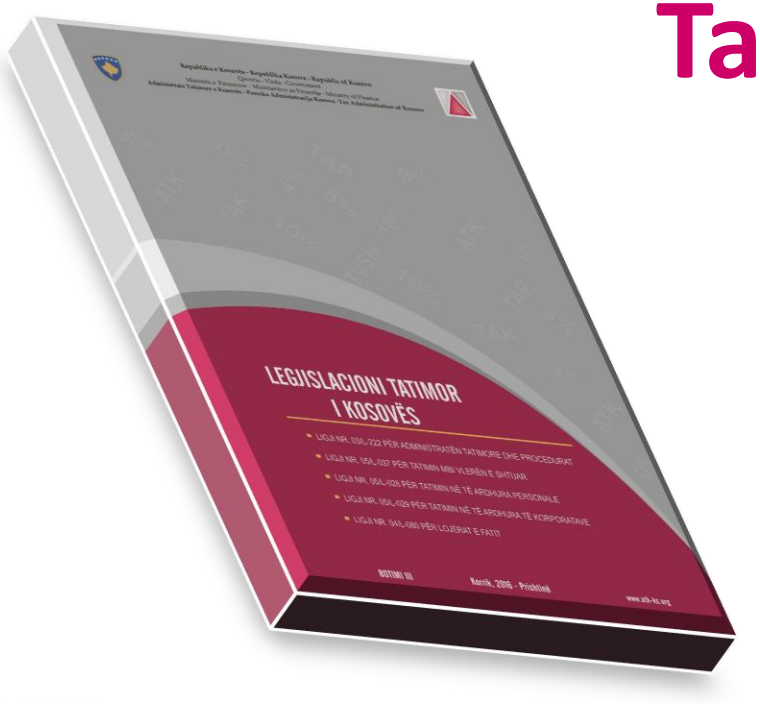

Mars, 2019

Administrata Tatimore e Kosovës
Poreska Administracija Kosova
Tax Administration of Kosovo

Hyrje

- Prezantimi
  - Emri
  - Përvoja profesionale

Llojet e bizneseve

Në ARBK, regjistrohen këto lloje të bizneseve:

- Biznesi Individual - B.I.
- Ortakëri e Përgjithshme - O.P.
- Shoqëria Komandite - SH.K.M.
- Shoqëritë me Përgjegjësi të Kufizuara - SH.P.K.
- Shoqëritë Aksionare - SH.A
- Kompani e huaj “DEGA NË KOSOVË”
- Ndërmarrjet Shoqërore – N. Sh.
- Ndërmarrjet Publike – N.P.
- Kooperativat Bujqësore – K.B.

Kategorizimi i llojeve të bizneseve

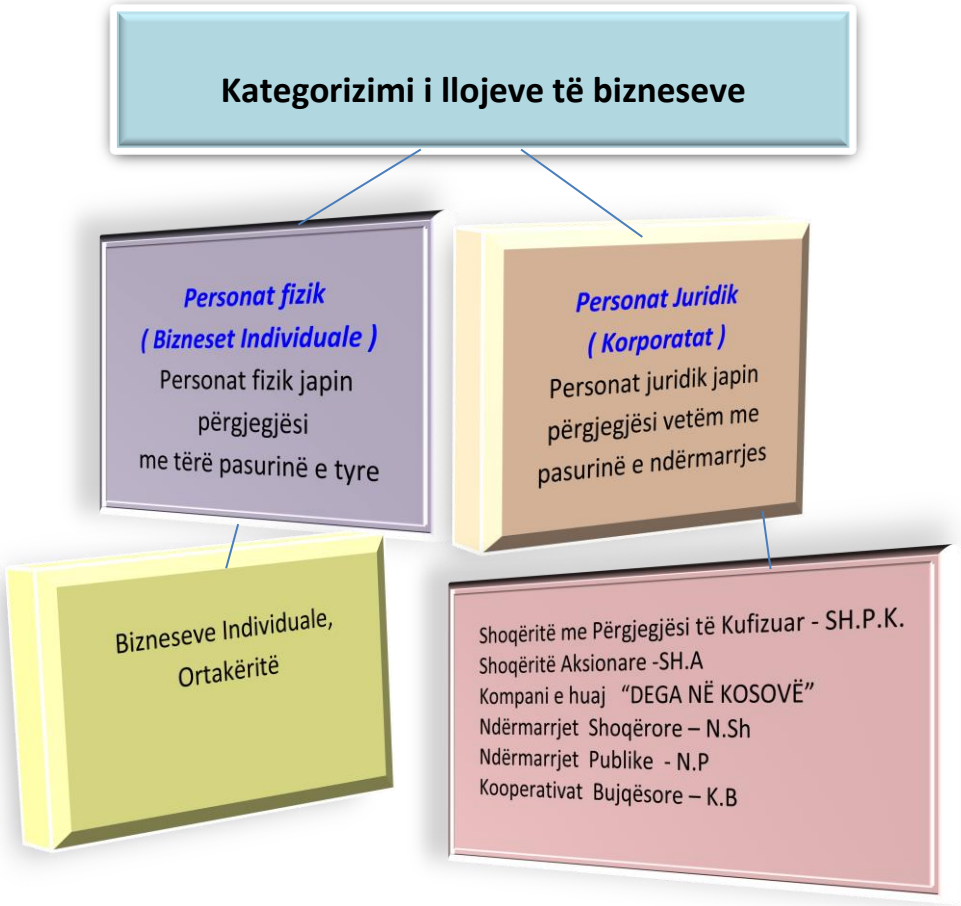

Regjistrimi i bizneseve

- Aplikimi për regjistrimin e biznesit mund të bëhet në çdo qendër komunale të ARBK-së (Qendra One-Stop-Shop), varësisht nga selia apo vendi i ushtrimit të veprimtarisë së shoqërisë që kërkon regjistrimin. Formularët që duhet plotësuar për regjistrimin e biznesit mund t'i shkarkoni ne ueb faqen e ARBK-së www.arbk.org

Vizioni i ATK-së

Vizioni ynë është:

- Të jemi të besueshëm dhe të respektuar, si dhe të jemi mirë të krahasueshëm me administratat udhëheqëse tatimore në Evropë.

Misioni i ATK-së

Misioni ynë është:

- Ne jemi këtu që të mbledhim tatimet dhe kontributet, për të mbështetur zhvillimin ekonomik dhe mirëqeniein e qytetarëve të Kosovës.

Përmbushja vullnetare

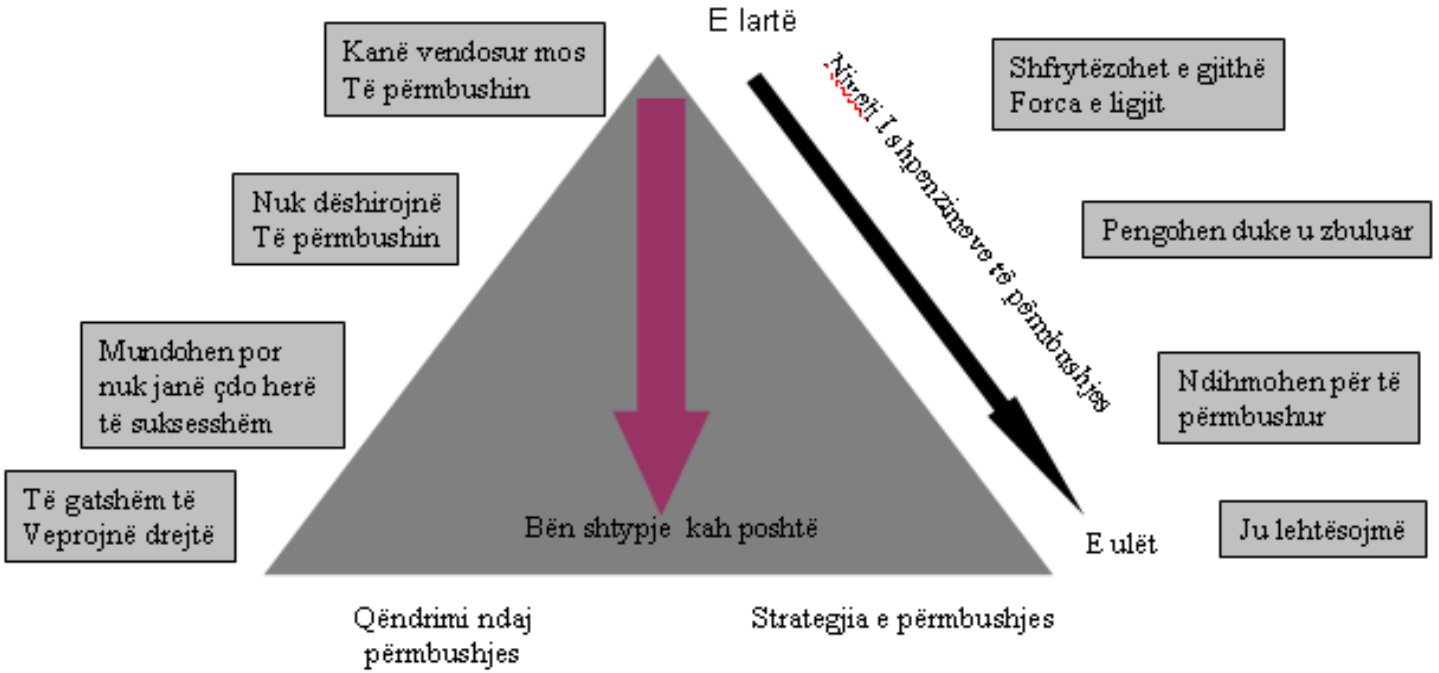

Identiteti i ATK-së

Administrata Tatimore e Kosovës
Poreska Administracija Kosova
Tax Administration of Kosovo

Administrata Tatimore e Kosovës
Poreska Administracija Kosova
Tax Administration of Kosovo

Përshkrimi i Logos së ATK-së

Krijimi i imazhit

Kjo logo është e futur brenda kornizës së bardhë duke treguar që ATK vepron brenda kornizave të caktuara me ligj në mënyrën më të mirë organizative dhe menaxhuese. Ngjyra e këtij katrori paraqet transparence dhe profesionalizëm mbi punën që bënë ATK.

Secila pjesë apo ngjyrë e logos përfaqëson pika të strategjisë së ATK-së. Gjithashtu, logoja lidhet me shkronjën e parë të emrit të Republikës së Kosovës. Ngjyrat përbëse të kësaj forme shprehin vizioni dhe misionin e ATK-së duke përfshi brenda saj falenderim dhe besueshmëri. Ndërkaq ngjyra e bardh e cila ndanë ngjyrat mes vete, paraqet trasparencën brenda ATK-së.

Logo e ndarë në dy pjesë formon shkronjën E e cila paraqet valutën e Euros pasi që Administrata Tatimore punën kryesore e ka me paranë, specifikisht valutën e Euros.

Ideja e trekëndëshit është e bazuar në 3 këndet/pikat që përmban vizioni dhe misioni i ATK-së, brenda përqëndrimit të plotë të legjislacionit dhe rregulloreve tatimore. Kjo tregon që puna e ATK-së është në vija të drejta dhe po shkon drejt pikës së suksesit. Ngjyra rozë paraqet falenderim dhe besueshmëri ndërsa ngjyra hiri paraqet vizionin dhe misionin që ka ATK. Ndërsa vijat e bardha që krijonë hapsirë mes ngjyrave paraqesin transparencën që ATK ka ndaj qytetarëve te saj.

Administrata Tatimore e Kosovës
Poreska Administracija Kosova
Tax Administration of Kosovo

Cilat tatime aplikohen në Kosovë?

▪ Tatimi mbi Vlerën e Shtuar ▪ Tatimi në të Ardhura Personale ▪ Tatimi në të Ardhura të Korporatave ▪ Tatimi në Lojërat e Fatit (Licencimi) ▪ Kontributet Pensionale	Administrata Tatimore e Kosovës
▪ Tatiminmbi Vlerën e Shtuar (Import) ▪ Taksat Doganore ▪ Akcizat	Dogana e Kosovës
▪ Tatimi mbi Pronën ▪ Taksat lokale	Komunat e Kosovës

Administrata Tatimore e Kosovës
Poreska Administracija Kosova
Tax Administration of Kosovo

Përgjësitë e ATK-së

ATK, është përgjegjës për inkasimin e tatimeve qendrore qeveritare ku bëjnë pjesë:

- TVSH në furnizimet e brendshme,
- Tatimi në të Ardhurat e Korporatave,
- Tatimi në të Ardhurat Personale,
- Tatimet e mbajtura në burim,
- Kontributet Pensionale,
- Dhënien e licencave për lojërat e fatit.
- Mbikëqyrjen e përmbushjes së obligimeve nga aktivitetet e lojërave të fatit dhe zbatimin e Ligjit për Lojërat e Fatit.

Ligjet e aplikueshme për tatimet

Nr	Emri i Ligjit	Nr. i Ligjit	Nr. i Udhëzimit Administrativ
1	Ligji për Administratën Tatimore dhe Procedurat	Nr. 03/L-222 Nr. 04/L-102 Nr. 04/L-223	Nr. 15/2010 Nr. 03/2016
2	Ligji për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar	Nr. 05/L-037	Nr. 03/2015 Nr. 06/2016
3	Ligji për Tatimin në të Ardhurat Personale	Nr. 05/L-028	Nr. 01/2016
4	Ligji për Tatim në të Ardhurat e Korporatave	Nr. 05/L-029	Nr. 02/2016
5	Ligji për Kontributet Pensionale	Nr. 04/L-168 Nr. 04/L-101	
6	Ligji për Lojërat e Fatit	Nr. 04/L-080	Nr. 03/2013

Normat tatimore

Lloji i tatimit	Pragu i qarkullimit	Norma tatimore
Tatimi mbi Vlerën e Shtuar - TVSH	30,000 euro	8% dhe 18%
Tatimi në të Ardhura të Korporatave - TAK	nën 50, 000 euro	10%
Veprimtaria prodhuese, tregtare dhe transportuese, etj.		3%
Veprimtaria shërbyese		9%
Tatimi në të Ardhurat Personale - TAP	nën 50,000 euro	
Veprimtaria prodhuese, tregtare dhe transportuese, etj.		3%
Veprimtaria shërbyese		9%
Tatimi në të Ardhura të Korporatave - TAK	mbi 50, 000 euro	10%
Tatimi në të Ardhurat Personale - TAP	mbi 50,000 euro	
Të ardhurat Vjetore nga 0 deri 960		0%
Të ardhurat Vjetore nga 960 - 3000		4%
Të ardhurat Vjetore nga 3,000 deri 5,400		8%
Të ardhurat Vjetore nga 5,400 e tutje		10%
Tatimi në Paga (mujor)		
Të ardhurat mujore nga 0 deri 80		0%
Të ardhurat mujore nga 80 - 250		4%
Të ardhurat mujore nga 250 - 450		8%
Të ardhurat mujore nga 450 e tutje		10%
Tatimi në Qira, Interes dhe të drejta pronësore		10%
Tatimi për kategori të veçanta		3%
Tatimi për jo-rezidentët		5%

Kërkesat ndaj përmbushjes së detyrimeve tatimore

Administrata Tatimore e Kosovës
Poreska Administracija Kosova
Tax Administration of Kosovo

Regjistrimi i Biznesit

- Bizneset që regjistrohen në ARBK, gjegjësisht në Qendrat One – Stop – Shop, pajisen vetëm me një numër regjistrimi, i cili do të jetë numër unik. Numri Unik i Regjistrimit të Biznesit është numër nëntë shifror, i cili fillon me dy shifrat e para 81..... (P.sh. 810000123).

- Asnjë biznes i cili regjistrohet në ARBK, nuk kërkohet të pajiset me Numër Fiskal në ATK, pasi që në momentin e pajisjes me Numër Unik të Regjistrimit në ARBK, konsiderohet se biznesi është i regjistruar edhe në ATK.

Regjistrimi dhe pajisja me Numër Fiskal

- Bizneset të cilat regjistrohen në ARBK, nuk obligohen të pajisen edhe me Numër Fiskal në ATK.
- Personat tjerë që nuk regjistrohen në ARBK, me Numër Fiskal pajisen vetëm në ATK, ku paraprakisht duhet të plotësojnë Aplikacionin për Numër Fiskal.

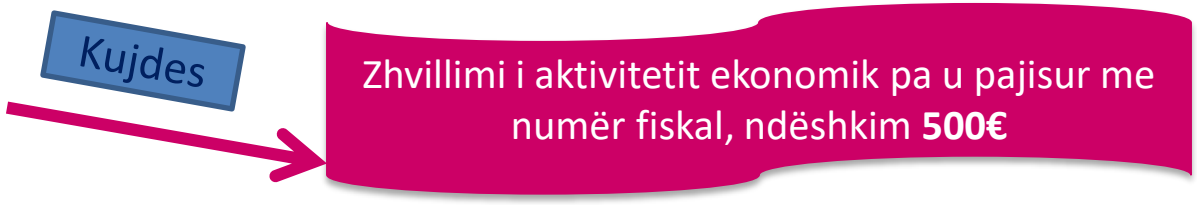

Çregjistrimi i tatimpaguesve

- Tatimpaguesit kanë të drejtë të kërkojnë çregjistrim,
- Shqyrtimi i kërkesës brenda 60 ditëve,
- Çregjistrimi pasi të ketë paguar të gjitha detyrimet tatimore,
- De-aktivizimi i biznesit
- Njoftojë ARBK-në pranë MTI-së,
- Nuk do të thotë se eleminon detyrimet tatimore.

Krijimi dhe mbajtja e regjistrimeve

- Kërkesat për Libra dhe Regjistrime
- Regjistrimi i mallit
- Origjina e mallit
- Faturat dhe kuponët e Regjistrimit të Kesh-it
- Pajisjet Fiskale
- Transaksionet mbi 500€

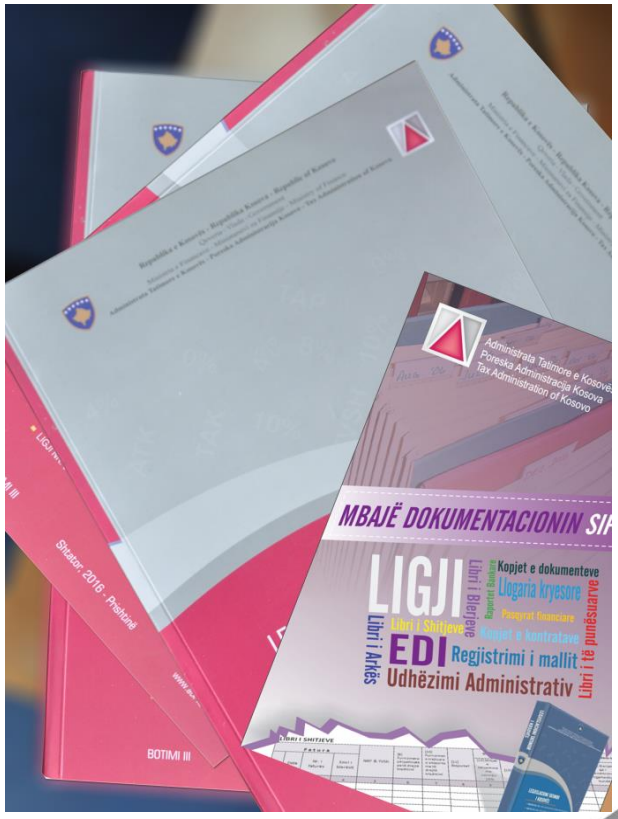

Administrata Tatimore e Kosovës
Poreska Administracija Kosova
Tax Administration of Kosovo

Kërkesat për Libra dhe Regjistrime

- Librat dhe regjistrimet mbahen me shkrim ose në formë elektronike
- Për bizneset me qarkullim nën 50 000€, librat dhe regjistrimet minimale që duhet mbajtur, janë:
  - Libri i blerjes,
  - Libri i shitjes,
  - Libri i Arkës,
  - Raportet bankare,
  - Kopjet e dokumenteve,
  - Regjistrimin e mallit,
  - Libri i të punësuarve, etj.

- Faturat e blerjes dhe të shitjes duhet të regjistrohen brenda afatit prej 5 ditëve
- Blerjet me para të gatshme dhe shitjet me para të gatshme duhet të regjistrohen në baza ditore
- Numri i fillimit dhe numri i përfundimit të secilit
- kupon të shitjes ditore, duhet të futet në ditarin e shitjeve.

Kërkesat për Libra dhe Regjistrime

- Bizneset me qarkullim vjetor mbi 50 000€ dhe ato që zgjedhin vullnetarisht të deklarojnë në baza reale, duhet të mbajnë regjistrime sipas Standardeve të Kontabilitetit të Kosovës (SKK), si:
  - Libri i blerjes (regjistrohen të gjitha blerjet ose deklaratat)
  - Libri i shitjes (regjistrohen të gjitha shitjet dhe deklaratat)
  - Libri i arkës (regjistrohen të gjitha hyrjet dhe daljet në arkë)
  - Raportet bankare (regjistrimet e depozitave dhe tërheqjeve)
  - Llogaria Kryesore (bilanci hapës, shtimet në kapital, zhvleftësimi, bilanci mbyllës)
  - Pasqyrat financiare dhe Bilancin e gjendjes
  - Kopjet e dokumenteve mbështetëse për hyrjet në libra
  - Regjistrimi i mallit
  - Libri i të punësuarve

Dokumentet mbi Origjinën e Mallit

- Dokumenti Unik Doganor (DUD)
- Dokumenti i Transportit
- Faturë me TVSH
- Faturë pa TVSH
- Çertifikatat tatimore / Kuponët / Dëftesat

Kur një person i angazhuar në aktivitet ekonomik posedon mallra pa origjinë ai person do t'i nënshtrohet ndëshkimit administrativ me **25%** të vlerës së tregut së mallrave, gjithashtu Mallrat pa origjinë mund të merren dhe të mbahen në kujdestari të ATK-së me qëllim të caktimit të detyrimit penal.

Kujdes

Krijimi dhe mbajtja e regjistrimeve

- Tatimpaguesit janë të detyruar të mbajnë librat dhe regjistrimet në pajtim me Legjislacionin tatimor, pra Neni 13 i Ligjit 03/L-222 përveç tjerash përcakton edhe:
- Periudhën 6 vjeçare të ruajtjes së regjistrave pas periudhës kur ka lind detyrimi tatimor;
- Çdo transaksion mbi 500€ në mes të personave të përfshirë në aktivitet ekonomik, duhet të bëhet përmes llogarisë bankare.

Faturat dhe Kuponët e Pajisjeve elektronike fiskale (PEF)

Elementet e Faturës në mes të personave të tatueshëm (të regjistruar për TVSH)	Elementet e Faturës nga personi I tatueshëm (i regjistruar për TVSH) për personin jot ë tatueshëm	Elementet e Faturës në mes të personave jo të tatueshëm (që nuk janë të regjistruar për TVSH)
Numri serik i faturës	Numri serik i faturës	Numri serik i faturës
Data/Muaji/Viti i lëshimit të faturës	Data/Muaji/Viti i lëshimit të faturës	Data/Muaji/Viti i lëshimit të faturës
Emrin dhe adresën e shitësit	Emrin dhe adresën e shitësit	Emrin dhe adresën e shitësit
Numri fiskal i shitësit	Numri fiskal i shitësit	Numri fiskal i shitësit
Numri I regjistrimit të TVSH i shitësit	Numri I regjistrimit të TVSH i shitësit	
Emrin dhe adresën e plotë të shitësit	Emrin dhe adresën e plotë të shitësit	Emrin dhe adresën e plotë të shitësit
Numri fiskal i blerësit	Numri fiskal i blerësit	Numri fiskal i blerësit
Emrin dhe adresën e plotë të blerësit	Emrin dhe adresën e plotë të blerësit	Emrin dhe adresën e plotë të blerësit
Numri i regjistrimit të TVSH i blerësit		

Faturat dhe Kuponët e Pajisjeve elektronike fiskale (PEF) vazhdim

Elementet e Faturës në mes të personave të tatueshëm (të regjistruar për TVSH)	Elementet e Faturës nga personi I tatueshëm (i regjistruar për TVSH) për personin jot ë tatueshëm	Elementet e Faturës në mes të personave jo të tatueshëm (që nuk janë të regjistruar për TVSH)
Sasia dhe natyra e mallrave të furnizuara, apo shkalla e shërbimeve te kryera	Sasia dhe natyra e mallrave të furnizuara, apo shkalla e shërbimeve te kryera	Sasia dhe natyra e mallrave të furnizuara, apo shkalla e shërbimeve te kryera
Data e furnizimit apo data e pranimit të pagesës në llogari.	Data e furnizimit apo data e pranimit të pagesës në llogari.	
Çmimi i artikullit apo shërbimit për njësi	Çmimi i artikullit apo shërbimit për njësi	Çmimi i artikullit apo shërbimit për njësi
Shkalla e TVSH e aplikuar	Shkalla e TVSH e aplikuar	
Nëse malli nuk është i ngarkuar me TVSH, varësisht nga dispozitat ligjore apo ndonjë marrëveshje të posaçme me Qeverinë, duhet të shënohet në faturë.	Nëse malli nuk është i ngarkuar me TVSH, varësisht nga dispozitat ligjore apo ndonjë marrëveshje të posaçme me Qeverinë, duhet të shënohet në faturë.	Vlera totale e mallrave dhe shërbimeve të furnizuara
Nënshkrimi i shitësit dhe blerësit	Nënshkrimi i shitësit dhe blerësit	
Personi i tatueshëm duhet të lëshoj faturën para ditës së 15 të muajit vijues për muajin në të cilin ka ndodhë moment i i lindjes së detyrimit.	Personi i tatueshëm duhet të lëshoj faturën para ditës së 15 të muajit vijues për muajin në të cilin ka ndodhë moment i i lindjes së detyrimit.	Informatat tjera që mundë të kërkohen nga Blerësi

Transaksionet mbi 500€

- Për transaksionet në mes të personave të tatueshëm, pagesa duhet të bëhet përmes llogarisë bankare, pavarësisht edhe nëse pagesa bëhet pjesë-pjesë
- Edhe për transaksionet e këmbimit që kanë vlerë mbi 500 euro, pagesa duhet të bëhet me transaksion bankar

Qasja në libra dhe regjistrime

- Qasja në shënimet e tatimpaguesit si dhe e drejta për ti poseduar, kopjuar ato;
- Tatimpaguesi mund të ofrojë dokumente shtesë jo më larg se në datën e pranimit të raportit përfundimtar, duke pasur parasysh shkaqet që nuk varen nga vullneti i tij,
- Dokumenti që nuk është ofruar deri në këtë kohë, nuk do të merret parasysh as nga Departamenti i Ankesave.

Deklarimi dhe korrigjimet

- Çdo person që i nënshtrohet çdo lloji tatimi sipas legjislacionit të zbatueshëm në Kosovë do të dorëzojë në ATK ose tek agjenti i saj një deklaratë të plotësuar sipas kërkesave të këtij ligji,
- Obligimi për të plotësuar dhe dorëzuar Deklaratën Tatimore si dhe përmbajtja e saj,
- Vetëvlerësimi i detyrimit tatimor dhe korrigjimi i tij jo më vonë se gjashtë (**6**) vite pas datës obligative kur deklarata është dorëzuar fillimisht,
- Në rastet kur punëdhënësi nuk kërkohet e mbajë në burim tatimin apo kontributin pensional, atëherë i punësuari duhet të dorëzojë një deklaratë dhe të paguajë në fund të vitit.

Afatet e deklarimit dhe pagesa e tatimeve

Nr.	Emërtimi i Formularit	Shkurtesa	Afati i deklarimit
1	Pasqyra e tatimit mbi qiranë dhe pasurinë e patrupëzuar	IR	Prej 1 deri 15 të cdo tremujori
2	Pagesa tremujore e tatimit dhe kontributeve për bizneset e mëdha individuale	IL	Prej 1 deri 15 të çdo tremujori
3	Pasqyra tremujore e tatimit dhe kontributeve për bizneset e vogla individuale	IS	Prej 1 deri 15 të cdo tremujori
4	Pasqyra e mbajtjes në burim dhe pagimit të tatimit	WM	Prej 1 deri 15 të cdo muaji
5	Pasqyra mujore e mbajtjes në burim dhe pagesës së tatimit në interes, divident, të drejtat pronësore, qira, fitore në lotari dhe lojëra të fatit	WR	Prej 1 deri 15 të cdo muaji
6	Pasqyra tremujore e pagesës paradhënie për korporatat e vogla	QS	Prej 1 deri 15 të cdo tremujori
7	Pasqyra tremujore e pagesës paradhënie për korporatat e mëdha	QL	Prej 1 deri 15 të cdo tremujori
8	Deklarata e tatimit në të Ardhurat e Korporatave	CD	Prej 1 janar deri 31 mars
9	Formular deklarimi e pagese për TVSH	TV	Prej 1 deri 20 të çdo muaji
10	Formular i Deklarimit vjetor dhe pagesën për tatimin mbi të Ardhurat Personale	PD	Prej 1 janar deri 31 mars
11	Pasqyra e kontributeve për pension dhe formulari I pagesës	CM	Prej 1 deri 15 të çdo muaji
12	Kërkesë për Rimbursim dhe Rikthim/Kthim	KRR	Prej 1 deri 20 të çdo muaji apo tremujori
13	Deklarata e Tatimit në të Ardhurat nga ortakëria	DO	Prej 1 janar deri 31 mars
14	Autorizimi për informata tatimore	AIT	Për çdo kërkesë

E drejta e vlerësimit të tatimpaguesit

- Nëse informatat e tatimpaguesit nuk pasqyrojnë detyrimin e saktë tatimor
- Kur tatimpaguesi nuk ka dorëzuar deklaratën,
- Vlerësimi do të bazohet:
  - Në Gjykimin më të mirë dhe bazuar në dokumentacionet e ofruara nga Tatimpaguesi, si dhe
  - Nga Palët e treta,
- Tatimpaguesi e ka barrën e provës,
- Aty ku ATK ka të dhëna të mjaftueshme mbi detyrimin e padeklaruar nga ana e tatimpaguesit, ATK mund të bëjë vlerësimin e menjëhershëm.

Kufizimi kohor për të bërë një vlerësim

- Të gjitha tatimet duhet të vlerësohen brenda gjashtë viteve nga data kur deklarata tatimore me të cilën lidhet vlerësimi ka qenë obligues, apo datën kur është paraqitur deklarata, cilado qoftë më e vona.

- ATK mund të bëjë vlerësimin në rastin kur:
  - Një person, nuk ka dorëzuar deklaratën tatimore
  - Një person, me synim të shmangies së tatimeve, ka dorëzuar një formular tatimor; apo
  - Sjellje mashtruese e një personi të tretë ka çuar në nën-raportimin e tatimit apo mbi-raportimin e kreditimeve.

Pagesat e tatimit

- Çdo tatim që duhet të paguhet konsiderohet borxh ndaj ATK-së,
- Pagesa e tatimit do të bëhet në vendin dhe kohën e përcaktuar nga ATK,
- Me këtë ligj vendoset detyrimi për mbajtje në burim të tatimit dhe kontributit pensional, si për punëtor ashtu edhe për të vetëpunësuar,
- Të gjitha tatimet do të paguhen në bankën apo institucione tjera financiare, të licencuara nga Banka Qendrore e Republikës Kosovës (BQK).

Interesi

- Interesi për mospagesën e tatimit:
  - 1.25% në muaj deri më 31.12.2014
  - 0.91% nga 01.01.2015 – 31.12.2015
  - 0.7% nga 01.01.2016 – 31.12.2016
  - Tani Interesi 0.65% në muaj

- Në rast të marrëveshjes për pagesë të detyrimeve tatimore me këste, interesi do të ndërpritet që nga data e arritjes së marrëveshjes.
- Nëse marrëveshja nuk respektohet, interesi do të rivendoset përsëri.

Sanksionet për mospërmbushje

- Çdo sanksion i vënë sipas Ligjit Nr. 03/L-222, do të konsiderohet si detyrim tatimor ndaj ATK dhe do të jetë i mbledhshëm sikurse tatimi.

Departamenti i Ankesave

- Shkalla e parë e ankesave të tatimpaguesit kundrejt vlerësimit të ATK-së,
- Ankesa bëhet jo më larg se 30 ditë pas pranimit të vlerësimit me mundësi të zgjatjes nëse ka shkaqe të,
- Personi e bart barrën e provës,
- Vendimi i D.A. brenda 60 ditëve pas pranimit të ankesës,
- Vendimi i D.A. vlerësimi i fundit i ATK-së dhe detyrues për ATK-në,
- Tatimpaguesi që nuk pajtohet me vendimin e D.A. mund të paraqes ankesën në Divizionin Fiskal të Departamentit Administrativ të Gjykatës Themelore të Prishtinës, 30 ditë pas pranimit të vendimit të lëshuar nga D.A.,
- Nëse D.A. nuk lëshon vendim brenda 60 dite, Tatimpaguesi mundet të shtrojë ankesën direkt në Divizionin Fiskal të Departamentit Administrativ të Gjykatës Themelore të Prishtinës.

Çka është TVSH-ja ?

- Tatim mbi konsumin
- Paguar nga konsumatori i fundit
- Baza e TVSH-së
- Tatim indirekt
- Mblidhet me anë të vetë - deklarimit
- Si përcaktohet TVSH për pagesë apo rimbursim?

Shembull 1: TVSH për t'u paguar

Përshkrimi	Çmimi	TVSH
Vlera e shitjes	11,000€	
TVSH e mbledhshme		1,980€
Vlera e blerjes	10,000€	
TVSH e zbritshme		1,800€
Diferenca (TVSH e mbledhshme - TVSH e zbritshme)		**180€**
TVSH për t'u paguar		**180€**

Shembull 2: TVSH për t'u rimbursuar (kthyer)

Përshkrimi	Çmimi	TVSH
Vlera e shitjes	9,000€	
TVSH e mbledhshme		1,620€
Vlera e blerjes	30,000€	
TVSH e zbritshme		5,400€
Diferenca (TVSH e mbledhshme - TVSH e zbritshme)		**3,780€**
TVSH për t'u rimbursuar (kthyer)		**3,780€**

Shembull 3: Zingjiri i TVSH-së

	Transaksionet Blerje					Transaksionet Shitje			
	Çmimi i paguar	TVSH 18%	Totali i blerjeve me TVSH	Vlera e Shtuar	Çmimi shitës	TVSH 18%	Totali i shitjes me TVSH	Kredi për TVSH-në e paguar	Neto TVSH e mbledhshme
Prodhuesi i lëndës së parë	-	-	-	100	100	18	118	0	18
Shitësi me shumicë	100	18	118	80	180	32.4	212.4	18	14.4
Shpërndarësi	180	32.4	212.4	70	250	45	295	32.4	12.6
Shitësi me pakicë	250	45	295	90	340	61.2	401.2	45	16.2
Konsumatori	340	61.2	401.2	-	-	-	-	-	-

Objekti i tatuarjes

- Furnizim i mallrave / shërbimeve
- Të bëra për konsideratë
- Brenda territorit të Kosovës
- Nga personi i tatueshëm

Identifikimi i obliguesve për TVSH
Personat e tatueshëm

- Person fizik ose juridik
- Zhvillon aktivitet ekonomik në Kosovë në mënyrë të ***"pavarur"***
- Qarkullim mbi 30,000 euro brenda vitit kalendarik
- Deklaruesit vullnetar
- Personat jorezident

Regjistrimi në TVSH

- Qarkullimi brenda vitit kalendarik tejkalon 30,000€ (nga 01 Shtator 2015)
- Deklaruesit vullnetar
- Aplikacioni për regjistrim në TVSH
- Regjistrimi në mënyrë të detyrueshme
- Posedon Numër Fiskal/Numër Unik të Regjistrimit të Biznesit
- Ekspozimi i çertifikatës së TVSH-së

Ç’regjistrimi nga TVSH-ja

- Aplikimi për ç’regjistrim nga TVSH-ja
- Shqyrtimi i aplikacionit për ç’regjistrim nga TVSH
- Ndryshimet e të dhënave në TVSH

Momenti i lindjes së detyrimit dhe ngarkimi me TVSH për furnizimet e mallrave/shërbimeve

- Rregullat e përgjithshme
  - Furnizimi i mallit apo shërbimit
  - Lëshimi i faturës në lidhje me mallin/shërbimin
  - Pranimi i pagesës në avancë / paradhënie

- Rregullat e veçanta (speciale)
  - Pagesat e njëpasnjëshme
  - Furnizimi i vazhdueshëm i mallrave (interval mujor)
  - Kontrata afatgjata (interval vjetor)

Momenti i lindjes së detyrimit tatimor për TVSH sipas rregullave të përgjithshme

- Furnizimi i mallit apo shërbimit

- Lëshimi i faturës në lidhje me mallin/shërbimin

- Pranimi i pagesës në avancë / paradhënie

Momenti i lindjes së detyrimit dhe ngarkimi me TVSH për importimin e mallrave

- Rregullat e përgjithshme
  - Importimi i mallrave (kalimi në pikën Doganore)
- Rregullat e veçanta
  - Vendosja e mallrave në njërën nga aranzhimet doganore

Shuma e tatueshme

- Shuma e tatueshme për furnizimin e mallrave dhe shërbimeve - Shuma e tatueshme për furnizimin e mallrave dhe shërbimeve përfshinë çdo gjë që përben konsideratën e marrë ose që do të merret nga furnizuesi që është parapa për atë furnizim dhe përfshin: tatimet, detyrimet, taksat dhe komisionet duke përjashtuar TVSH-në, shpenzimet e rastësishme, paketimit, transportit, sigurimit etj.
- Shuma e tatueshme në lidhje me importimin e mallrave dhe shërbimeve - Shuma e tatueshme në lidhje me importimin e mallrave, duhet të jetë vlera për qëllime doganore, e përcaktuar me legjislacionin doganor të Kosovës në fuqi.

Normat tatimore

- Norma standarde e TVSH-së - 18%.
- Norma e reduktuar e TVSH-së - 8%

Çka janë furnizimet e liruara ?

- Kuptimi
  - Furnizimi i mallrave dhe shërbimeve të cilat me Ligj përjashtohen nga TVSH

- Llojet e furnizimeve të liruara
  - Furnizime pa të drejtën e zbritjes së TVSH-së së zbritshme
  - Furnizime me të drejtën e zbritjes së TVSH-së së zbritshme

Lirimet pa të drejtën e zbritjes së TVSH-së së zbritshme

- Lirimet për aktivitetet e caktuara me interes publik:
  - Shërbimet spitalore dhe kujdesi mjekësor
  - Shërbimet e mirëqenies dhe sigurimit social
  - Shërbimet e edukimit

- Lirimet për aktivitetet e tjera
  - Sigurimet dhe ri-sigurimet e jetës dhe të shëndetit
  - Shërbimet financiare
  - Furnizimi i Tokës dhe dhënia me qira e pasurisë së patundshme
  - Furnizimi i shtëpive dhe banesave
  - Furnizimet per Religjionet, etj

Lirimet me të drejtën e zbritjes së TVSH-së së zbritshme

- Lirimet në importim
  - Mallrat për zyrat diplomatike dhe konsullore
  - Mallrat për Organizat ndërkombëtare të njohura
  - Mallrat për forcat e armatosura
  - Ari dhe metalet tjera të çmueshme për Bankën Qendrore, (etj Ankesi IV).
- Disa nga lirimet tjera speciale lidhur me importimin
  - Pasuria personale e personit fizik i cili ka jetuar jashtë shtetit (perjashtim: auto etj)
  - Gjërat e nevojshme për studime nga personat e jashtëm që studiojn në Kosovë
  - Materjalet për ndërtimin e monomenteve, varrezave etj.

Lirimet në importim

- Importimi i mallrave për shfrytëzim zyrtar nga zyrat diplomatike dhe konsullore, dhe misionet speciale të akredituara në Kosovë.
- Linjat e prodhimit dhe makineritë për përdorim në procesin e prodhimit,
- Lënda e parë që shfrytëzohet për procesin e prodhimit;
- Pajisjet e teknologjisë së informacionit;.
- Gazetat dhe botimet periodike;
- Pajisjet dhe materialet e importuara për nevojat e mediave të shkruara dhe elektronike.
- Importi i mallrave të listuara në Shtojcën IV të Ligjit për TVSH, etj.

Lirimet në eksportim

- Furnizimi i mallrave për destinim jashtë Kosovës
- Dëshmia e eksportimit

Lirimet në lidhje me transaksionet e caktuara që trajtohen si eksporte

- Aranzhimin diplomatik dhe konsullor
- Organet ndërkombëtare dhe ndërqeveritare
- NATO-n dhe KFOR-in
- Furnizimi i arit për Bankën Qendrore.
- Ujitja e tokave bujqësore
- Donacionet
- Kombet e Bashkuara, Banka Botërore dhe organizatat ndërkombëtare ndërqeveritare.

Shqyrtim i përgjithshëm rreth zbritjes

- Zbritje e plotë
- Mos- zbritje
- Zbritje e pjesshme

Si trajtohen zbritjet?

- **Zbritja e plotë** - Kur blerja përdoret apo synohet të përdoret vetëm për furnizimet me të drejtë të zbritjes.

- **Mos-zbritja** - Kur blerja përdoret apo synohet të përdoret vetëm për furnizimet pa të drejtë të zbritjes.

- **Zbritja e pjesshme** - Kur blerja përdoret apo synohet të përdoret për të dyja, furnizimet me të drejtën e zbritjes dhe furnizimet pa të drejtën e zbritjes.

E drejta për të zbritur TVSH-në

- TVSH bëhet e ngarkueshme
- Pranimi i faturës, deklaratës doganore
- Përdorimi i mallrave/shërbimeve për furnizime të liruara pa të drejtën e TVSH-së së zbritshme
- Përdorimi i mallrave/shërbimeve për furnizime të përziera
- Shpenzimet e përfaqësimit
- TVSH-ja e zbritshme për vetura

Ushtrimi dhe mënyra e ushtrimit të së drejtës për të zbritur TVSH-në e zbritshme

- Faturën,
- DUD-in, apo
- Ndonjë dokument që shërben si faturë

- Zbritja e TVSH-së së zbritshme më vonë se në periudhën kur ai ka pas të drejtë ta zbres
- Konsiderohet blerje me TVSH të pazbritshme

Kërkesat për Rimbursim të TVSH-së

- Kërkesa e Rimbursimit në periudha tremujore
- Kërkesa e Rimbursimit në baza mujore, si Rimbursimet për eksportuesit
- Kërkesa e Rimbursimit në baza mujore, për kontraktorët e Komisionit Evropian (KE)

Kërkesa e Rimbursimit në periudha tremujore

- Në fund të secilit tremujor
- Shuma e kreditit më e madhe se 3,000 euro
- Kreditim i vazhdueshëm pas secilës periudhë tatimore
- Janë dorëzuar të gjitha deklaratat tatimore
- Përjashtime - Shuarja e aktivitetit ekonomik
- Afati i kërkesës për Rimbursim

Kërkesa e Rimbursimit në baza mujore, si Rimbursimet për eksportuesit

- Në fund të secilit muaj kalendarik
- Shuma e kreditit më e madhe se 3,000 euro
- Janë dorëzuar të gjitha deklaratat tatimore
- Afati i kërkesës për rimbursim

Kërkesa e Rimbursimit në baza mujore, për kontraktorët e Komisionit Evropian

- Në fund të secilit muaj kalendarik
- Pa marrë parasyshë shumën e kredititimit
- Janë dorëzuar të gjitha deklaratat tatimore
- Afati i kërkesës për rimbursim

Dëshmitë në lidhje me kërkesën e Rimbursimit të TVSH-së

- Të gjitha faturat e blerjeve
- Të gjitha faturat e shitjeve
- Të gjithë dokumentacionin doganor
- Deklaratat tatimore
- Arësyet e mbi-pagesës ose balancës kreditore
- Çdo projekt investim

Personat e obligueshëm për të paguar TVSH-në

- Personi që zhvillon furnizim të tatueshëm të mallrave / shërbimeve, përjashtim aplikimi i ngarkesës së kundërt
- Personi i cili prezanton TVSH-në në një faturë
- Në importime
- Personi që bën që mallrat të pushojnë nga depot doganore, etj.
- Emërtimi i përfaqësuesit tatimor

Periudha tatimore për TVSH

- Muaji kalendarik
- Periudha për personin kur regjistrohet për TVSH
- Periudha për personin kur çregjistrohet nga TVSH

Dorëzimi i deklaratës dhe pagesa e TVSH-së

- Deklarata tatimore konsiderihet vlerësim i bërë nga vet tatimpaguesi
- Afati i dorëzimit
- Vendi i dorëzimit të deklaratës
- Vendi i pagesës së obligimit tatimor

Deklarimi i TVSH-së

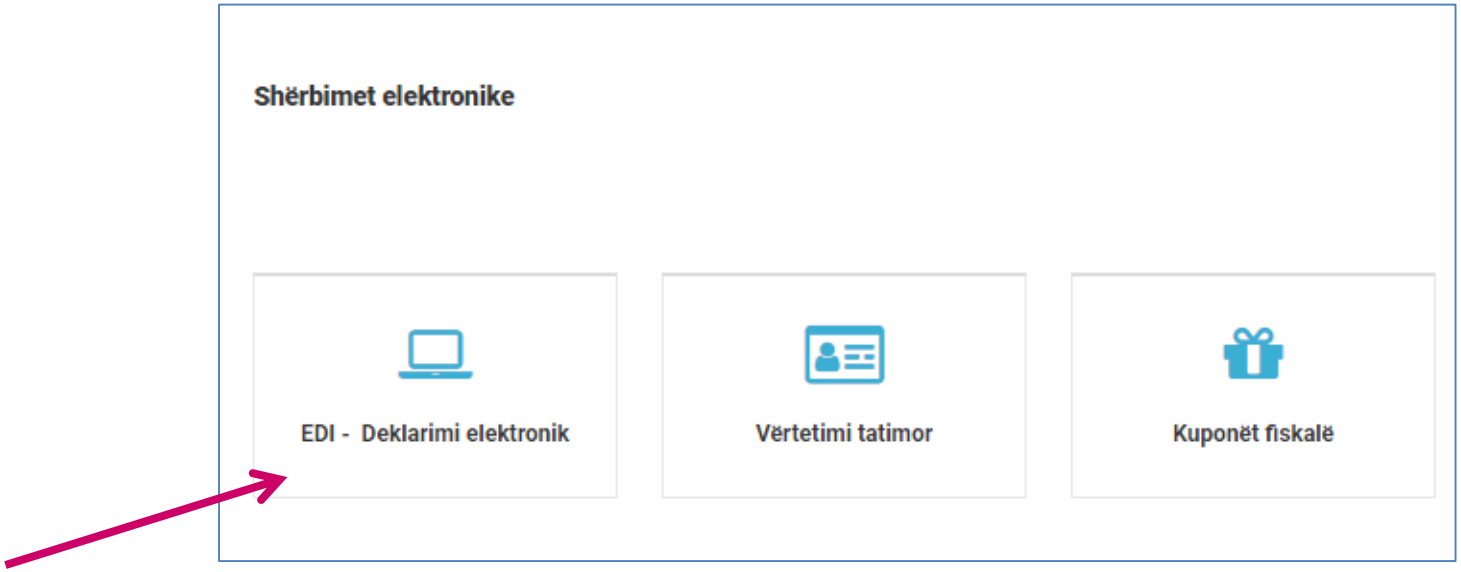

Kush janë tatimpagues për TAP ?

- Sipas nenit 3 të Ligjit Nr. 05/L-028 për TAP, tatimpagues janë: Personat fizikë rezident dhe jo rezident, Ndërmarrja personale afariste, Ortakëritë dhe Shoqëritë, të cilët pranojnë ose krijojnë të ardhura bruto.

Tatimpaguesit për TAK

Sipas Ligjit për TAK, tatimpagues janë personat e mëposhtëm:

- Një korporatë apo ndonjë ndërmarrje tjetër afariste që ka statusin e personit juridik sipas ligjit në fuqi në Kosovë;
- Një shoqëri tregtare që vepron me pasuri në pronësi shoqërore ose publike;
- Një organizatë e regjistruar si organizatë jo qeveritare sipas Legjislacionit që rregullon regjistrimin dhe funksionimin e OJQ-ve, në Kosovës.
- Person jo rezident me njësi të përhershme në Kosovë, duke iu nënshtruar paragrafit 2 të nenit 4 të këtij Ligji.

Objekti i tatimit

- Objekt i tatimit për tatimpaguesin **rezident** janë të ardhurat e tatueshme me burim në Kosovë dhe jashtë Kosovës;

- Objekt i tatimit për tatimpaguesin **jo - rezident** janë të ardhurat e tatushme me burim në Kosovë.

Të Ardhurat e Tatueshme

- Të ardhura të tatueshme për një periudhë të tatueshme janë të ardhurat që rezultojnë nga ndryshimi ndërmjet të ardhurave bruto të pranuara ose të krijuara gjatë periudhës tatimore dhe zbritjeve të lejueshme sipas Ligjit për TAP lidhur me të ardhurat e tilla bruto.

Shkallët e tatimit në TAP

- Tatimi në të Ardhura Personale ngarkohet sipas shkallëve në vijim:

Norma tatimore	Të ardhurat mujore në €	Të ardhurat vjetore në €
0%	0 deri 80	0 deri 960
4%	80 deri 250	960 deri 3000
8%	250 deri 450	3000 deri 5400
10%	450 e tutje	5,400 e tutje

Të Ardhurat Bruto

- Pagat
- Të ardhurat nga aktivitetet biznesore
- Interesat
- Qiratë
- Fitimet nga lojrat e fatit
- Fitime nga të drejtat e autorit
- Pensionet
- Fitimet kapitale
- Çdo e ardhur tjetër që rritë pasurinë neto të tatimpaguesit

Të ardhurat që përjashtohen

- Rrogat e përfaqësuesve të huaj diplomatik e konsullor dhe personeli i jashtëm i Ambasadave apo Zyrave të Ndërlidhjes së shteteve të huaja në Kosovë;
- Rrogat e përfaqësuesve dhe zyrtarëve të jashtëm si dhe punonjësve të jashtëm të organizatave ndërkombëtare qeveritare dhe organizatave joqeveritare ndërkombëtare që kanë marrë dhe mbajtur statusin e përfitimit publik sipas legjislacionit të tillë;
- Rrogat e përfaqësuesve dhe zyrtarëve të jashtëm si dhe punonjësve të jashtëm të agjencive donatore, të kontraktorëve të tyre apo të fondacioneve që realizojnë ndihmën humanitare, punën e rindërtimit, administratën civile apo ndihmën teknike në Kosovë;

Të ardhurat që përjashtohen (vazhdon)

- Rrogat e përfaqësuesve dhe zyrtarëve të jashtëm dhe zyrtarëve të punësuar vendor të Kombeve të Bashkuara dhe të agjencive të saj të specializuara dhe Agjencia Ndërkombëtare për Energji Atomike;
- Rrogat e personelit të jashtëm të KFOR-it dhe EULEX-it;
- Kompensimet për dëmtimin ose shkatërrimin e pronës;
- Të ardhurat nga polisat e sigurimit të jetës që paguhen si rezultat i vdekjes së personit të siguruar;
- Kompensimi për trajtimin mjekësor dhe shpenzimet, duke përfshirë edhe hospitalizimin dhe mjekimin, pos rrogave të paguara gjatë periudhës së mungesës nga puna për shkak të sëmundjes ose lëndimit;

Të ardhurat që përjashtohen (vazhdon)

- Pagat e personave me nevoja të veçanta, siç parashihet me ligjet përkatëse për këto kategori;
- Pagesat e pensioneve dhe asistencat sociale të paguara nga Qeveria e Kosovës;
- Shpenzimet edukativo arsimore që punëdhënësi paguan të punësuarit me kusht që shpenzimet të jenë paguar drejtpërdrejt në institucionin arsimor dhe me kusht që i punësuari të mbetet edhe për 24 muaj në punë te punëdhënësi pas përfundimit të shkollimit;
- Bursat e marra nga një individ, por me kusht që të paguhet drejtpërdrejt në institucionin edukativo arsimor;
- Shpenzimet e trajnimit.

Të ardhurat që përjashtohen (vazhdon)

- Përfitimet për dëmshpërblime të marra nëpërmjet vendimeve të formës së prerë të gjykatave si dhe kompensimet e caktuara për kostot gjyqësore;
- Të ardhurat në formë shpërblimi nga institucionet shtetërore për arritje në shkencë, sport dhe kulturë;
- Të ardhurat e përfituara si rezultat i kompensimit financiar për ish të dënuarit politik si dhe kompensimet tjera për kategori të ngjashme;
- Të ardhurat e përfituara nga grantet, subvencionet dhe donacionet, në harmoni me rregullat dhe kushtet e përfitimit të tyre;
- Dividenda e pranuar nga personi rezident dhe jo-rezident;

Të ardhurat nga pagat

Në të ardhurat bruto nga pagat, **përfshihen**:

- **Rrogat e paguara** në emër të një punëdhënësi për punën të cilën e kryen punonjësi sipas udhëheqjes së drejtorit ose punëdhënësit;
- **Bonuset, provizionet, meditjet dhe format e tjera të kompensimit** që një punëdhënës apo ndonjë person tjetër, në emër të punëdhënësit ua paguan punonjësve mbi dhe përtej rrogës;
- Të ardhurat e fituara nga **puna e përkohshme** të cilën e kryen punonjësi;
- Të ardhurat nga punësimi i mundshëm, siç është **nënshkrimi i një bonusi të rrogës**;

Të ardhurat nga pagat (vazhdim)

- **Premitë e sigurimit shëndetësor dhe të jetës** që një punëdhënës paguan për punonjësin;
- **Falja e huas së punonjësit** ose e obligimit të punëdhënësit;
- **Pagesa e shpenzimeve personale** të punonjësit nga punëdhënësi dhe
- Pos nëse përcaktohet ndryshe me Ligjin për TAP, përfitimet në gjësende që një punëdhënës ia jep punonjësit që kalon shumën minimale mbi 65€.

Të ardhurat bruto nga paga

Në të ardhurat bruto nga paga **nuk përfshihen**:

- Kompenzimi i shpenzimeve reale të udhëtimit të biznesit ku përfshihen transporti, ushqimi dhe fjetja për udhëtime zyrtare;
- Transporti – 16 cent për/ km brenda Kosovës, jashtë Kosovës nuk ka limit por vetëm bileta, e gatshme për inspektim;
- Shujta – 15€ brenda dite dhe 25€ nëse nata kalohet në Kosovë, ndërsa për udhëtime jashtë Kosovës, konform Udhëzimit Administrativ të MAP Nr. 2004/07;
- Fjetja - brenda Kosovës 50€, ndërsa jashtë Kosovës bazuar në UA të MAP;

Të ardhurat bruto nga paga

Në të ardhurat bruto nga paga **nuk përfshihen** :

- Dëmshpërblimi për aksidente në punë;
- Kontributet e dhëna nga punëdhënësi në emër të punonjësit;
- Përfitimet në natyrë në formë të shujtave;
- Përfitimet në natyrë në formë të biletave (>1 kilometër);
- Kompensimi për vajtje ardhje në punë (>20 kilometër);

Tatimpaguesit në të Ardhurat nga Pagat

- Të gjithë individët, rezidentë dhe jo-rezidentë, që fitojnë të ardhura nga pagat në Kosovë, do të konsiderohen të punësuar dhe janë të obliguar të paguajnë tatim në të ardhurat personale nga pagat, përveç të punësuarave të huaj në trupat e përcaktuara në Ligjin për Tatimin në të Ardhurat Personale në Kosovë.

Hapat që duhet të ndërmerren për aplikimin e TAP nga Pagat

Kontratat e punëtorëve

- Për secilin punëtor, punëdhënësi duhet t'i ketë kontratat e nënshkruara nga punëdhënësi dhe i punësuari. Në kontratë përcaktohet pozita e punës, detyrat e punës, data e fillimit, afati i punës, kompenzimi, detyra tjera në bazë të marrëveshjes, etj.

Regjistrimi i të punësuarit

- Punëdhënësi, përmes deklarimit të listës së pagesës mujore në formatin elektronik të përcaktuar nga Administrata Tatimore e Kosovës, cakton se i punësuari ka përzgjedhur atë si punëdhënës kryesor apo jo;

- Punëdhënësit, të cilët nuk janë të përzgjedhur si punëdhënës kryesor nga i punësuari i tyre, do të trajtohen si punëdhënës sekondar për çështjet tatimore.

Tatimi i mbajtur në burim në paga

- **Pagat** zakonisht paguhen një herë, dy herë ose edhe më shumë herë në muaj.

- **Zbritja** pranohet në të njëjtën periudhë tatimore.

- **Ndalja e tatimit në burim** - lind vetëm kur pagat në të vërtetë janë paguar.

Tatimi në paga

- Punëdhënësi kryesor duhet të llogaris (për çdo muaj të mbajë tatimin në burim në paga) dhe të paguaj tatimin sipas grupimeve të pagave dhe shkallëve tatimore të dhëna në tabelën në vijim:

Shkallët tatimore mujore		Të ardhurat e tatueshme	Përqindja e tatimit	Tatimi mujor
1	2	3 (2-1)	4	5 (3 x 4))
0.00	80.00	80.00	0%	0.00
80.00	250.00	170.00	4%	6.80
250.00	450.00	200.00	8%	16.00
450.00	Mbi	0.00	10%	0.00
Gjithsej vlera e tatimit				

- Punëdhënësi sekondar duhet të llogaris (për çdo muaj të mbajnë tatimin në burim) dhe të paguaj tatimin, vetëm me shkallën maksimale **10%**.

Deklarimi i Tatimit në Paga

- Deklarimi i Tatimit në Paga bëhet vetëm përmes Sistemit Elektronik - EDI, përmes ueb-faqes së ATK-së.
- Pagesa e Tatimit në Paga dhe Pensione duhet të paguhet përmes fletëpagesës së gjeneruar nga Sistemi EDI.
- Pagesa mund të bëhet fizikisht apo përmes E-Banking, në një nga bankat / institucionet e autorizuara në Kosovë.
- Tatimi duhet të paguhet tërësisht në të njëjtën kohë, kur edhe ndalet në burim.

Kontributet Pensionale

- Punëdhënësi (si ai primar ashtu edhe ai sekondar) duhet të kontribuojë 5% në pagën bruto të punëtorit në emër të punëtorit.
- Punëdhënësi duhet të ndalë në burim edhe 5% nga paga bruto e punëtorit, dhe t'i paguajë ato menjëherë në formë të kontributeve pensionale.
- Që të dy, si punëdhënësi ashtu edhe punëtori, mund të ngritin vullnetarisht shumën e kontributit edhe për 10%.
- Kontributi i kombinuar, pra, përqindja e punëtorit dhe punëdhënësit, nuk mund të jetë më e vogël se 10%, por as më e madhe se 30%.

Kontributet Pensionale

- Vetëm kontributi **i të punësuarit** do të jetë i zbritshëm për qëllime tatimore nga paga e tij / saj.
- Ndërsa kontributi i punëdhënësit do të jetë shpenzim i zbritshëm për qëllime tatimore të punëdhënësit.
- Kontributi Pensional minimal (5% + 5%), duhet të paguhet në FKPK, ndërsa kontributet plotësuese pensionale, mund të paguhen në FKPK apo në ndonjë fond tjetër të licencuar nga BQK.

Shembull - përllogaritja e pagës

I punësuri “X”					
Paga Bruto			**450.00**		
Kontributi nga i punësuari			22.50	5%	
Kontributi nga punëdhënësi			22.50	5%	
Gjithsej kontributi pensional			45.00		
Paga bruto			450.00		
Kontributi nga i punësuari			22.50		
Paga e tatueshme			427.50		
	A	B	C=B-A	D	E=CxD
G1	0.00	80.00	80.00	0%	0.00
G2	80.00	250.00	170.00	4%	6.80
G3	250.00	427.50	177.50	8%	14.20
Tatimi ne paga G1+G2+G3					**21.00**

I punësuri “Y”					
Paga Bruto			**600.00**		
Kontributi nga i punësuari			30.00	5%	
Kontributi nga punëdhënësi			30.00	5%	
Gjithsej kontributi pensional			60.00		
Paga bruto			600.00		
Kontributi nga i punësuari			30.00		
Paga e tatueshme			570.00		
	A	B	C=B-A	D	E=CxD
G1	0.00	80.00	80.00	0%	0.00
G2	80.00	250.00	170.00	4%	6.80
G3	250.00	450.00	200.00	8%	16.00
G4	450.00	570.00	120.00	10%	12.00
Tatimi ne paga G1+G2+G3+G4					**34.80**

Libri i pagave mujore

Emri	Mbiemri	Numri Individual i punëtorit	Bruto paga për muaj	Kontributi pensional i të punësuarit	Kontributi pensional i punëdhënësit	Kontributi suplementar i të punësuarit	Kontributi suplementar i punëdhënësit	Punë Primare	Përfshihen Kontributet	Aplikohet Tatimi në Paga
a	b	c	d	e=(d*5%)	f=(d*5%)	g	h	i	j	k

Deklarimi dhe pajisja me Çertifikatë

- Çdo person i cili paguan paga është i obliguar që deri në ditën e 15 të muajit pasues të bëjë deklarimin dhe pagesën e tatimit në paga.
- Çdo person që mban tatimin në burim në paga gjatë një periudhe tatimore, me kërkesë të pranuesit të të ardhurave, është i obliguar të pajis të njëjtin me certifikatën e tatimit të mbajtur në burim, në formën e specifikuar nga ATK.

Mbajtja në burim në pagesa për jo-rezidentët

- Të ardhurat që i atribuohen një jo – rezidenti në Kosovë, si një zbavitës, sikurse është teatri, figurat e lëvizshme, artistë radioje apo televizioni, këngëtar apo ndonjë muzikant, sportist, i nënshtrohen tatimit të mbajtur në burim nga paguesi i tij.
- Përveç këtyre, mbajtjes në burim i nënshtrohen edhe personat apo entitetet jo-rezidente që nuk kanë njësi të përhershme në Kosovë.
- Shkalla e mbajtjes në burim është **5%**
- Përjashtim nga të ardhurat e mësipërme, të ardhurat e realizuara nga personi jo-rezident, i cili trajtohet i punësuar në Kosovë, tatimohen sipas nenit 38 të Ligjit për TAP.

Mbajtja e tatimit në burim

- Të gjithë personat fizik afarist dhe personat juridik, se janë të detyruar të mbajnë tatimin në burim për pagesat që i bëjnë për: paga dhe pensione, interes, të drejta pronësore, qira, kategori të veçanta dhe për pagesa të caktuara për jo rezidentë, ashtu siç është përcaktuar në Legjislacionin Tatimor.

Mbajtja në burim në pagesa për jo-rezidentët

- Kërkesa për të mbajtur tatimin në burim nga të ardhurat e paguara për jo-rezidentët ka të bëjë me pagesat për shërbimet e kryera në Kosovë.

- Nuk kërkohet mbajtja e tatimit në burim në pagesat e bëra për jo-rezidentët për mallra ose nga pagesat e bëra për jo-rezidentët për shërbimet e kryera jashtë Kosovës (për shembull shërbimet për mbështetjen e sistemit kompjuterik të siguruar nga distanca nga një vend tjetër).

Të ardhurat personale nga aktivitetet afariste

- Të ardhurat bruto nga veprimtaritë afariste nënkupton pranimet bruto të gjeneruara nga një person apo entitet, përveç personave juridik për qëllime të këtij ligji, të angazhuar në veprimtari të tilla.
- Bizneset me të ardhura vjetore bruto >50,000€, apo ata të cilët zgjedhin të mbajnë libra dhe regjistrime sipas tatuerjes në të ardhura reale, të ardhurat duhet të raportohen në periudhën tatimore gjatë së cilës janë pranuar apo akruar (lindur).
- Bizneset me të ardhura vjetore bruto <50,000€ e më pak, do të raportojë të ardhurat nga veprimtaritë afariste në periudhën tatimore në të cilën ato të ardhura në të vërtetë apo në mënyrë konstruktive janë pranuar.

Të ardhurat nga qiraja

Si të ardhura tjera nga aktiviteti afarist janë edhe të ardhurat nga qiratë. Të ardhurat bruto nga qiratë përfshijnë:

- Të ardhurat e krijuara nga dhënia me qira e pasurisë së patundshme si: ndërtesat, toka ose apartamentet.
- Të ardhurat e krijuara nga dhënia me qira e pajisjeve, automjeteve të transportit dhe llojeve tjera të pasurisë.
- Të ardhurat e qirasë të krijuara nga personat e angazhuar në veprimtari ekonomike të dhënies me qira të pasurisë së luajtshme apo të paluajtshme për klientët, do të trajtohen si të ardhura nga aktivitetet ekonomike.
- Norma e tatimit për te ardhurat nga qiratë është 10%.

Të ardhurat nga pasuria e paprekshme

- Të ardhurat nga pasuria e paprekshme janë një grup i të ardhurave nga pasuritë të cilat nuk kanë formë fizike (nuk janë të prekshme). Këto lloje të pasurive kanë te bëjnë kryesisht me të drejta. Çdo e drejtë për të shfrytëzuar pasurinë e paluajtshme është e paprekshme.
- Të ardhurat bruto nga pasuria e paprekshme përfshijnë të ardhurat e krijuara nga:
  - Patentat
  - Të drejtat autoriale,
  - Licencat
  - Të drejtat ekskluzive dhe pasuritë tjera që përbëhen vetëm nga të drejtat dhe që nuk kanë formë fizike.

Të ardhurat nga Interesi

Të ardhurat nga interesi përfshijnë:

- Interesin nga huat e dhëna për personat apo entitetet;
- Interesin nga flet obligacionet ose letrat tjera me vlerë të lëshuara nga organizatat afariste;
- Interesin nga llogaritë (e kursimeve) të cilat sjellin interes e që mbahen në banka dhe në institucione të tjera financiare.

Të ardhurat e tjera përfshirë dhuratat

- Të ardhurat nga dhuratat përfshijnë:
  - Të ardhurat nga fitoret në lotari apo të ardhurat nga faljet e borxheve.
  - Dhuratat në para apo gjësende të pranuara nga rezidentët nëse dhuratat e tilla tejkalojnë shumën 5.000 € në një periudhë tatimore.
- Në grupin e të hyrave nga dhuratat kemi edhe disa të hyra/dhurata të cilat janë te liruara nga TAP si:
  - Dhuratat (qofshin në para apo në gjësende) të dhëna në mes bashkëshortëve apo nga një prind fëmijës së tij natyror, apo ligjërisht të adoptuar, apo nga fëmijët prindërve të tyre, janë të liruar nga të ardhurat pa marrë parasysh vlerën e dhuratës.
  - Dhuratat e pranuara për qëllime edukative arsimore janë të liruara nga tatimi përderisa dhurata i është dhënë, në formë të pagesës së shkollimit të paguar drejtpërdrejtë, një institucioni edukativ arsimor të pranuar.

Në përgjithësi për shpenzimet

- Shpenzimet e krijuara të cilat janë të lidhura me aktivitetin ekonomik.
- Tatimpaguesit i lejohet zbritje e shpenzimeve nga të ardhurat bruto të bëra në tërësi dhe ekskluzivisht për qëllime ekonomike si dhe disa kufizime të cilat do të sqarohen në vijim.

Shpenzimet afariste te lejueshme

- Zbritjet për shpenzimet nga qiraja, reale ose 10% të qirasë bruto
- Zbritjet për kontributet pensionale
- Zbritjet për shpenzimet që lidhen me të ardhurat mbi shfrytëzimin e pronës së patrupëzuar
- Zbritjet për kontributet bamirëse
- Humbja e bartur
- Zhvlerësimi
- Amortizimi
- Zbritjet e tjera të lejuara- siç është borxhi i keq, shpenzimet e reprezentacionit, shpenzimet kërkimore dhe zhvillimore.

Shpenzimet e reprezentacionit

- Shpenzimet e përfaqësimit do të jenë të kufizuara në një përqind (1%) të të ardhurave bruto vjetore.
- Shpenzimet e reklamës dhe promocionit të cilat bëhen përmes formave të ndryshme të informimit, siç janë: televizioni, radio, gazeta, revista, reklama e drejtpërdrejtë, interneti, posterat, afishet, billbordat, reklamat tranzite e të tjera të ngjashme, janë shpenzime tërësisht të zbritshme për qëllime tatimore.

Zhvlerësimi

- Çdo vit, asetet e humbasin pjesërisht vlerën e tyre origjinale për shkak të konsumit të tyre qoftë ai fizik apo ekonomik. Kjo humbje e vlerës, përkatësisht ky konsum fizik apo ekonomik që këto asete pësojnë, quhet **zhvlerësim.**

Kategoritë e zhvlerësimit

Kategoria 1	Ndërtesat dhe strukturat tjera ndërtimore
Kategoria 2	Automobilat dhe kamionët e lehtë, mjetet e rënda për transport, pajisjet për bartje të dheut, buldozerët, gërmuesit e dheut dhe mjetet tjera të rënda, kompjuterët, pjesët shtesë për kompjuterë dhe pajisjet tjera për përpunimin e të dhënave, mobilet dhe pajisjet për zyra, instrumentet, gjërat e ndryshme dhe pajisjet tjera shtesë; dhe bagëtitë te shfrytëzuara për prodhim ose për mbarështim.
Kategoria 3	Uzinat dhe makineria; inventari i hekurudhës dhe lokomotivat që shfrytëzohen për transportin hekurudhor; aeroplanët; anijet dhe bimët shumë vjeçare dhe shkurret e shfrytëzuara për vreshtari ose për prodhimin e frutave si p.sh. mollët, dardha, arrat, boronicat dhe te tjera; dhe të gjitha asetet e trupëzuara që nuk janë përfshirë në kategorinë 1 apo Kategorinë 2.

Metodat e zhvlerësimit

Metoda lineare - e gjithë prona që zhvlerësohet caktohet në njërën prej kategorive vijuese:

- Kategoria e parë **5%**
- Kategoria e dytë **20%**
- Kategoria e tretë **10%**

Amortizimi

- Mjetet e paprekshme të cilat kanë afat të kufizuar të përdorimit përfshirë patentat, të drejtat e autorit, licencat për vizatime apo modele, kontratat dhe të drejtat ekskluzive, zbriten në formë të detyrueshme të amortizimit.
- Lejimi bazohet në afatin e përdorimit të pasurisë të përcaktuar me marrëveshje ligjore mbi përvetësimin dhe përdorimin e pasurisë së paprekshme.

Humbjet tatimore

- Ndryshimi negativ ndërmjet të ardhurave të krijuara nga afarizmi dhe shpenzimeve të lejueshme brenda periudhës tatimore.
- Mund të bartet deri në **6** periudha të njëpasnjëshme me akumulim nga viti në vit
- Ruajtja e kronologjisë së krijimit / zbritjes të humbjes

Shpenzimet e qirasë

- Zbritje nga të ardhurat bruto nga qiraja në një shumë të barabartë me dhjetë për qind (10%) të qirave të pranuara me qëllim të mbulimit të shpenzimeve të riparimit, arkëtimit të pagesave dhe të shpenzimeve tjera të paguara apo të krijuara gjatë realizimit të qirasë.

Zbritjet e posaçme për pasuritë e reja

- Nëse një tatimpagues blen linjat prodhuese për uzina dhe makineri, inventari i hekurudhës dhe lokomotivat që shfrytëzohen për transportin hekurudhor, aeroplanë, anijet, mjetet e rënda për transport, pajisjet për bartje të dheut, buldozerët, gërmuesit e dheut dhe mjetet tjera të rënda për qëllimet e veprimtarisë ekonomike të tatimpaguesit, lejohet një zbritje e veçantë prej dhjetë për qind (10%) të çmimit të përvetësimit të pasurisë në vitin në të cilin pasuria është vënë për herë të parë në shërbim (anulim i periudhës kalimtare).

Zbritjet e lejuara për kontribute bamirëse

- Kontributet e dhëna për interes publik (kontributet bëmirëse) lejohen si shpenzime deri në maksimumin prej dhjetë përqind (10%) të të ardhurave të tatueshme të llogaritura përpara se të jetë zbritur ky kontribut.
- Përveç zbritjes së lejuar prej 10%, tatimpaguesit që do të kontribuojnë në fusha të caktuara, do të kenë një lejim shtesë deri në 10% nëse parashihen me ligje të veçanta në Kosovë.
- Zbritja e lejueshme nuk përfshinë kontributin nga i cili direkt apo indirekt përfitojnë donatorët ose personat e afërm me donatorin;

Zbritjet e lejuara për kontribute bamirëse

- Kontributet bamirëse duhet të bëhen për:
  - Një organizatë Joqeveritare.
  - Çdo organizatë tjetër që drejtpërsëdrejti kryen veprimtari jo fitimprurëse që janë të interesit publik, si p.sh: Institucionet mjekësore; Institucionet arsimore; Organizatat për mbrojtjen e ambientit; Institucionet fetare; Jetimoret, etj.

Shpenzimet e palejueshme

- Shpenzimet e përvetësimit dhe përmirësimit të Tokës
- Shpenzimet e mjeteve të cilat janë kapitalizuar dhe zhvlerësuar
- Gjobat, ndëshkimet
- Tatimi në të ardhura i korporatës
- Tatimi në Vlerën e Shtuar për të cilin tatimpaguesi kërkon zbritje ose kreditim
- Çdo humbje nga shitja apo këmbimi i pasurisë në mes të personave të lidhur nëse nuk është në harmoni me Vlerën e Tregut
- Kontributet Pensionale mbi shumën maksimale të lejuar me ligji

Shpenzimet e palejueshme

- Shpenzimet për dhurata, përveç atyre që janë me emër dhe logo të biznesit të cilat janë pjesë e shpenzimeve të përfaqësimit;
- Humbjet, dëmtimet, firot dhe skercot gjatë prodhimit, tranzitimit dhe magazinimit, përtej normave të përcaktuara në aktet e veçanta ligjore dhe nënligjore;
- Përfitimet në natyrë në formë të shujtës dhe transportit, përveç rasteve kur organizohet nga biznesi;
- Shpenzimet e mbuluara nga grantet subvencionet dhe donacioneve ne harmoni me rregullat dhe kushtet e përfitimit të tyre.

Evidenca e stoqeve

- Evidenca e stoqeve për çdo tatimpagues
- Më apo para 10 janarit të vitit vijues
- Me çmim të kostos dhe dokumentim mbi origjinën dhe
  - pa TVSh te deklaruesit e TVSh-së
  - me TVSh te jo deklaruesit e TVSh-së

Evidenca e stoqeve

- Janë të aplikueshme metodat:
  - Çmimit mesatar
  - FIFO (I pari brenda – I pari jashtë)
  - HIFO (me I larti brenda – I pari jashtë)
  - Përjashtim LIFO (I fundit brenda-I pari jashtë)
- Kërkesë e veçante për ndërrim metode.

Trajtimi i aktiviteteve të sigurimit

- Kompanitë e sigurimeve të cilat paguajnë 5% e primeve bruto për periudhë tatimore
- Nuk llogarisin Fitim të Tatueshëm (FT)
- Nuk u njihen shpenzimet
- Nuk u njihen rezervat e sigurisë
- Në rast të të hyrave tjera veçante llogarisin FT

Ortakëritë dhe grupimi personave

- Me ortakëri kuptojmë bashkimin e dy a më tepër personave për qëllime biznesi me të drejta dhe obligime të barabarta në kapital, fitim dhe humbje.
- Ortakëritë sipas ligjit obligohen të dorëzojnë deklaratë vjetore ku përfshihen të gjitha të hyrat dhe shpenzimet e ortakëve, **pa obligim pagese**.
- Ortakëria apo grupimi i personave është përgjegjës për dorëzimin e deklaratave dhe kryerjen e pagesave të të gjitha tatimeve për të cilat ortakëria apo grupimi i personave bëhet i detyrueshëm (si: TVSH, Tatim në Paga, Kontribute Pensionale, Tatim të Mbajtur në Burim, Tatim në Qira, etj).

Ortakëritë dhe grupimi personave

- **Ortakëritë dhe grupimi i personave, si dhe ortakët e ortakërive dhe anëtarët e grupeve**, duhet të mbajnë libra dhe regjistrime në përputhje me paragrafin 4 të nenit 33 të këtij ligji dhe secili ortak duhet të paguajnë tatimet në të ardhura obligative në përputhje me paragrafin 2.2 te nenit 43 të këtij ligji.
- **Ortakët** mund t'i shkarkojnë njërën nga deklaratat sipas opsioneve të zgjedhura (IL, QL, PD, CD).

Pagesa e tatimit për veprimtaritë afariste

- Secili tatimpagues i cili realizon apo akruon të ardhura nga veprimtaritë afariste paguan tatimin çdo tre muaj në një llogari të caktuar nga Administrata Tatimore në një bankë të licencuar nga BQK, jo më vonë se pesëmbëdhjetë (15) ditë pas përfundimit të çdo tremujori kalendarik (15 prill, 15 korrik, 15 tetor, 15 janar).

Tatimpaguesit me të Ardhura bruto vjetore deri në 50.000€

- **Tre për qind (3%)** të të ardhurave bruto nga tregtia, transporti, bujqësia dhe veprimtaritë e ngjashme ekonomike të çdo tremujori, por jo më pakë se 37.50€ për tremujor.
- **Nëntë për qind (9%)** të të ardhurave bruto nga shërbimet, veprimtaritë profesionale, të zanatit, të argëtimit dhe të ngjashme të çdo tremujori, por jo më pakë se 37.50€ për tremujor.
- Nëse një tatimpagues nuk ka të ardhura në një periudhë tremujore, nuk kërkohet pagesë, por tatimpaguesi duhet të dorëzojë deklaratën e kështit tremujor për periudhën edhe kur nuk ka obligim tatimor.

Tatimpaguesit me të ardhura mbi 50,000€

Këstet paradhënie

- Për dorëzimin e kësteve paradhënie, ekzistojnë kritere për:
  - Vitin e parë të afarizmit
  - Vitin e dytë të afarizmit, e tutje

Tatimpaguesit me të ardhura mbi 50,000€

Viti i parë i afarizmit

- **1/4** e detyrimit të përgjithshëm tatimor për periudhën tatimore në vijim bazuar në të ardhurën e tatueshme të vlerësuar dhe të zvogëluar nga cilado shumë e mbajtur në burim gjatë tremujorit;
- pagesa në katër këste, ku me pagesën e kështit të katërt mbulon **80%** të obligimit tatimor;

Tatimpaguesit me të ardhura mbi 50,000€

Viti i dytë i afarizmit e tutje

Tatimpagues mund të zgjedhë njërin nga opsionet, si:

- **1/4** e detyrimit të përgjithshëm tatimor për periudhën tatimore në vijim bazuar në të ardhurën e tatueshme të vlerësuar dhe të zvogëluar nga cilado shumë e mbajtur në burim gjatë tremujorit, apo
- **110%** të detyrimit tatimor nga viti paraprak të zvogëluar nga cilado shumë e mbajtur në burim gjatë tremujorit.

Tatimpaguesit me të ardhura mbi 50,000€

Përjashtimet:

- Tatimpaguesi i cili krijon humbje nuk ka të drejtë të deklaroi sipas rregullave – opcionit 110% të detyrimit tatimor nga viti paraprak por duhet të deklarojë sikur të ishte viti i parë i afarizmit.
- Tatimpaguesit tek i cili ushtrohet kontrolli tatimor me ç ‘rast ndodh rregullimi i tatimit të atij viti dhe devijimi nuk kalon 20% të shumës së deklaruar nga tatimpaguesi atëherë aplikohet lirimi nga ndëshkimi ndërsa në të kundërtën pason ndëshkimi.

Afatet kohore për deklarim:

Afatet e pagesës së kësteve paradhënie janë deri në çdo 15 të muajit vijues pas çdo tremujori, me sa vijon:

- **TM1/20XX**, nga 01.04.20xx deri 15.04.20xx
- **TM2/20XX**, nga 01.07.20xx deri 15.07.20xx
- **TM3/20XX**, nga 01.10.20xx deri 15.10.20xx
- **TM4/20XX**, nga 01.01.20xx deri 15.01.20xx

- Afati për dorëzimin e **Deklaratës Vjetore** për tatimin në të ardhurat Personale, është nga 01 Janar deri më 31 Mars të vitit pasues të periudhës tatimore.

Funksionimi i Zyrave të Shërbimit të Tatimpaguesve

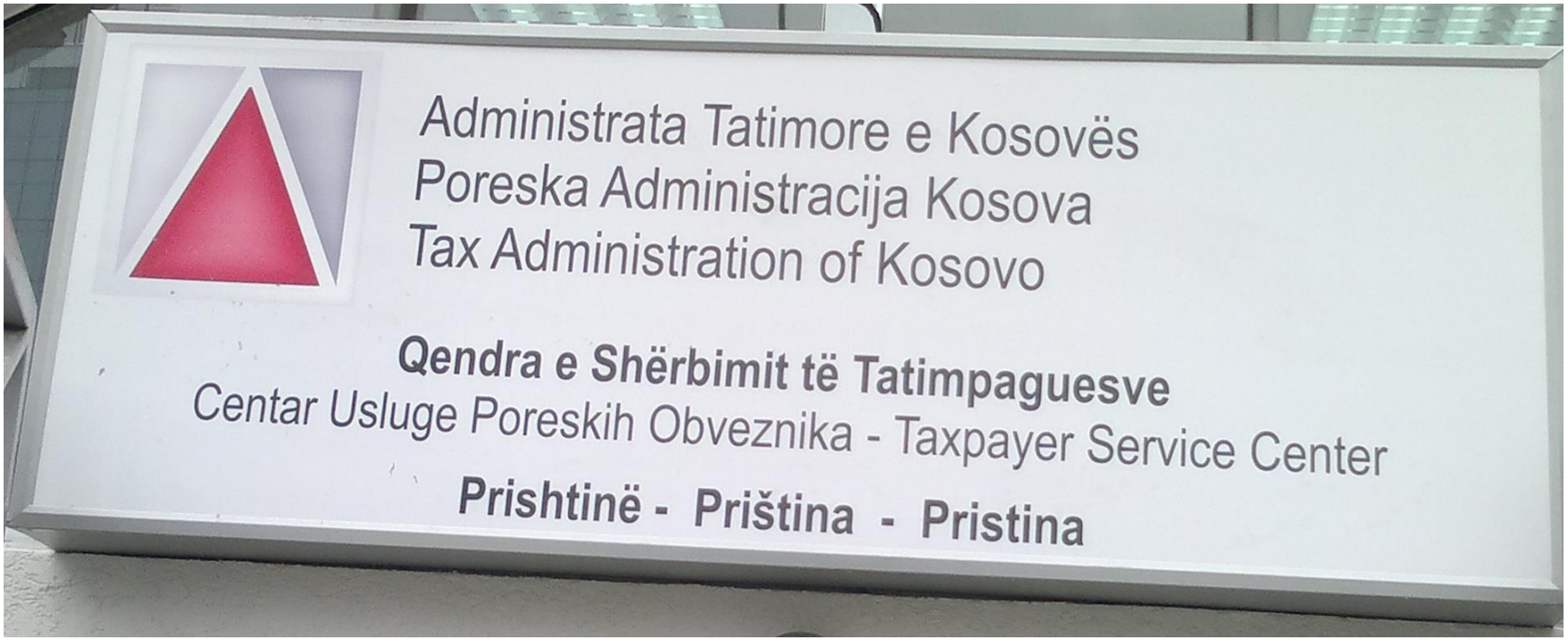

Administrata Tatimore e Kosovës
Poreska Administracija Kosova
Tax Administration of Kosovo

Administrata Tatimore e Kosovës
Poreska Administracija Kosova
Tax Administration of Kosovo

Administrata Tatimore e Kosovës
Poreska Administracija Kosova
Tax Administration of Kosovo

Ju faleminderit për vëmendje!